

| به نام خدا |

راهنمای مبتدیان آشنایی با اصول و فروع فقه اسلامی

www.ketab.ir

| دکتر محمد مهدی سیدناصری |
| مدرس دانشگاه |

دفتر و فروشگاه مرکزی:

تهران، خ انقلاب، خ فلسطین جنوبی، خ محتشم، شماره‌ی ۲۰، طبقه‌ی همکف، واحد ۱
تلفن: ۶۶۴۱۰۰۴۱ (خط ۵) • تلفکس: ۶۶۴۶۸۲۶۳ • کدپستی: ۱۳۱۵۸۴۴۵۴۷
ایستگاهرام، ghasedakbooks • تلگرام: @ghasedakbooks • فروشگاه آنلاین: www.ghasedakbooks.ir

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را بهتر بشناسیم

دکتر محمدمهدی سیدناصری (مدرس دانشگاه)

مدیر هنری: حسین نیلچیان

اجرای جلد: فریدون حقیقی

صفحه‌آرایی: کارگاه گرافیک قاصدک

بازر نظر شورای بررسی

لیتوگرافی: گلبا • کد: ۰۰/۱۰۳۳

چاپ اول: ۱۴۰۰ • تجدید: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۳۷-۱۸۶-۹

کلیه‌ی حقوق چاپ و نشر انحصاراً برای

مؤسسه‌ی نشر و تحقیقات ذکر محفوظ است.

قیمت: ۴۳۰۰۰ تومان

سرشناسه: سیدناصری، محمدمهدی، ۱۳۷۰-

عنوان و نام پدیدآور: آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را بهتر بشناسیم: ۵۳ پرسش و پاسخ درباره‌ی
آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌انضمام اساسنامه‌ی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی / محمدمهدی سیدناصری.
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه نشر و تحقیقات ذکر، کتاب‌های متمدن، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۰۴ ص؛ ۱۴×۲۱ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۳۷-۱۸۶-۹

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

عنوان دیگر: ۵۳ پرسش و پاسخ درباره‌ی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌انضمام اساسنامه‌ی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی.

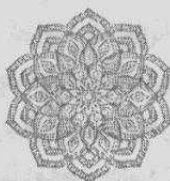
موضوع: آژانس بین‌المللی انرژی اتمی International Atomic Energy Agency

موضوع: سازمان ملل متحد United Nations

رده بندی کنگره: KZ۵۶۷۰

رده بندی دیویی: ۳۴۱/۷۳۴۰۲۶

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۷۵۷۹۷

فهرست مطالب

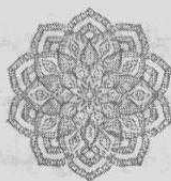
مقدمه	۹
فصل اول: آشنایی با سازمان ملل متحد به زبان ساده	۱۲
چکیده	۱۳
اندیشه ایجاد جامعه‌ای آرام در جهان چگونه شکل گرفت؟	۱۴
جامعه ملل چه زمانی تأسیس شد؟	۱۵
آیا می‌دانستید ایران عضو جامعه ملل بوده است؟	۱۶
چرا سازمان ملل متحد تأسیس شد؟	۱۷
آیا می‌دانستید عبارت «سازمان ملل متحد» را نخستین بار چه کسی استفاده کرد؟	۲۵
سازمان ملل متحد چند عضو دارد؟	۲۵
آیا سازمان ملل متحد حکومتی جهانی است؟	۲۶
آیا سازمان ملل متحد ابزار کشورهای بزرگ و قدرتمند است؟	۲۶
چرا به سازمان ملل متحد نیاز داریم؟	۲۷
اصول راهنمای سازمان ملل متحد چیست؟	۲۸
طرح و رنگ پرچم سازمان ملل متحد چگونه است؟	۲۸
ساختار سازمان ملل چگونه است؟	۲۹

- ۳۰..... مقرر سازمان ملل متحد کجاست؟
- ۳۳..... هزینه سازمان ملل متحد چقدر است؟
- ۳۳..... کل نظام ملل متحد هر سال چه مقدار هزینه می کند؟
- در باره بودجه سازمان ملل متحد چگونه تصمیم گرفته می شود؟ ..
- ۳۴

- چه نهادی یا مقامی بر هزینه های سازمان ملل متحد نظارت می کند؟
- ۳۵.....
- حق عضویت چگونه محاسبه می شود؟
- ۳۶.....
- عضویت در سازمان ملل متحد چگونه است؟
- ۳۷.....
- ناظران دائمی به چه معنا است؟
- ۳۸.....
- زبان های رسمی سازمان ملل متحد چیست؟
- ۳۹.....
- فصل دوم: آشنایی با آژانس بین المللی انرژی اتمی به زبان ساده
- ۴۰

- چکیده
- ۴۱.....
- اندیشه ایجاد آژانس بین المللی انرژی اتمی در جهان چگونه شکل گرفت؟
- ۴۳.....
- چرا کمیسیون انرژی اتمی سازمان ملل متحد بوجود آمد؟
- ۴۷.....
- گزارش لیلینتال - آپسون چه بود؟
- ۴۸.....
- طرح برنارد باروک چه بود؟
- ۵۰.....
- آیا می دانید طرح اتحاد شوروی سابق چه بود؟
- ۵۲.....
- چرا کمیسیون انرژی سازمان ملل متحد شکست خورد؟
- ۵۳.....
- چرا اقدامات یکجانبه کشورها شکست خورد؟
- ۵۹.....
- سخنرانی معروف اتم برای صلح توسط چه کسی ایراد شد؟
- ۶۴.....
- چرا آژانس بین المللی انرژی هسته ای تاسیس شد؟
- ۶۶.....

اهداف و عملکرد آژانس انرژی اتمی چیست؟	۷۷
اعضا و ساختار آژانس بین‌المللی انرژی اتمی چگونه است؟	۸۱
شورای حکام چیست؟	۸۵
کارکنان آژانس انرژی اتمی چگونه انتخاب می‌شوند؟	۹۲
جهت محقق شدن عملکرد آژانس چه مواردی لازم است؟	۹۲
بودجه آژانس چگونه تامین می‌شود؟	۱۰۷
مقررات عمومی در اساسنامه به چه مواردی اشاره می‌کند؟	۱۱۱
نظام پادمانی یا اعمال کنترل چیست؟	۱۲۳
اولین نظام پادمانی آژانس چه زمانی به وجود آمد؟	۱۲۸
گسترش نظارت‌ها و پادمان‌ها	۱۵۲
نظام پادمانی متحول می‌شود	۱۵۶
ایجاد نظام پادمان چه آغازی دارد؟	۱۹۰
۶ نکته مهم و اساسی درباره سازمان ملل متحد	۱۹۸
منابع و مأخذ	۲۰۱

مقدمه

هشتم دسامبر ۱۹۵۳ میلادی (سال ۱۳۳۲ ه.ش) در حالی که هنوز بوی نابودی از ویرانه های ناشی از بمباران اتمی هیروشیما و ناکازاکی در ژاپن توسط ایالات متحده آمریکا بر می خواست و با پایان یافتن جنگ جهانی دوم و آغاز دوران جنگ سرد میان آمریکا و شوروی سابق، توسعه انرژی هسته ای به منظور تولید کلاهدک های بمب اتمی در میان این دو کشور به مسابقه کشیده شد.

آمریکا به عنوان اولین استفاده کننده از سلاح مرگبار هسته ای در سال های پس از جنگ جهانی دوم، نگرانی اکثر کشورهای جهان را به شدت برانگیخت. بحران های سیاسی و منطقه ای و بین المللی پس از جنگ خانمان سوز دوم جهانی و تداوم تلاش برای خلع سلاح هسته ای و متوقف کردن مسابقه تسلیحاتی موجب شد حدود ۱۰ سال پس از این ماجرا، ایالات متحده آمریکا در صدد برآمد تا چهره ای انسان دوستانه به خود بگیرد، پیشنهاد گسترش استفاده صلح آمیز انرژی هسته ای را در جهان ارائه نمود.

منشاء پیدایش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را باید در پیشنهاد ژنرال آیزنهاور رئیس جمهور وقت ایالات متحده در سال ۱۹۵۳ میلادی به مجمع عمومی سازمان ملل متحد جستجو کرد البته بسیاری از مفسران سیاسی بر این عقیده بودند که در واقع آمریکایی‌ها با داشتن جنگ افزارهای اتمی و کشتار جمعی به قصد کنترل دیگر کشورها و جلوگیری از پیشرفت تکنولوژی هسته‌ای در جهان این پیشنهاد را داده‌اند. چرا که این پیشنهاد زمانی از سوی آمریکا ارائه شد که روس‌ها، یعنی رقیب اصلی آمریکا، اولین آزمایش هسته‌ای خود را انجام داده بود و این خود بهترین دلیل بر این ادعا است.

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) محصول دغدغه‌های بشر از خطرات و نیز حاصل انگیزه‌های او در استفاده از فواید شکافتن اتم است؛ یعنی، از یک سو، آژانس مذکور را باید ناشی از تمهیداتی دانست که جهان برای پرهیز از مصیبت‌های به کارگیری سلاح‌های اتمی اتخاذ کرده، و از سوی دیگر، تسهیلات صلح‌آمیزی که انرژی اتمی در عرصه‌های فنی و اقتصادی پدید می‌آورد، بشر را به سوی اتم جلب نموده است. در نیل به این اهداف، آژانس انرژی اتمی، با ساختاری مرکب از مجمع عمومی، شورای حکام و دبیرخانه تأسیس شد، بودجه کافی به آن اختصاص

یافت، و به تربیت کارشناسان و ارائه آموزش های اتمی و هسته ای دست زد، ولی آژانس، هم در جلوگیری از گسترش سلاح های اتمی و هم در توسعه فعالیت های صلح آمیز اتمی و هسته ای، حداقل در مورد بعضی از کشورها چون جمهوری اسلامی ایران، بیشتر در جهت جلب نظر قدرت های بزرگ جهانی کوشیده است. آژانس بین المللی انرژی هسته ای یک ارگان مستقل سازمان ملل متحد^۱ است و بر تهیه انرژی هسته ای برای اهداف صلح آمیز، التزام به معاهده عدم تکثیر هسته ای و جلوگیری از استفاده نظامی از انرژی هسته ای نظارت دارد که در حقوق بین الملل از این موضوع بحث می شود. این کتاب تاریخی ساده و روان در فصل اول به بررسی کوتاه تاریخچه سازمان ملل متحد و در فصل دوم به بررسی تاریخچه تأسیس آژانس انرژی اتمی، اهداف آژانس، ساختار و تشکیلات، فعالیت های آژانس می پردازد.